

Pomněnky nevadnou

Tereza Třetinová (3. místo ve II. kategorii)

*Jak vlastně osud vybírá,
co nám do karet přimíchá?
Vezme si kostku a hází,
z čísel nám život pak sází.
Začne se jedničkou, vyroste pomněnka
a chlapce okouzlí jedna dívenka.*

Den, kdy jsem pro Elišku zcela nenávratně a neodvolatelně ztratil hlavu, si pamatuji jako by to bylo dnes. Psalo se datum 25. 10. 1937 a mně bylo tehdy právě osmnáct let. Znali jsme se již od dětství, ale teprve v ten den, kdy jsem jí zcela upřímně, odevzdaně a beze strachu pohlédl do očí, jsem spatřil úplně nový svět. Svět plný fantazie, kouzel, snů, bezpečí, nespoutané volnosti, bezmezného štěstí a nádechu pohádky se šťastným koncem. Jeden jediný den, jeden jediný večer a jedna jediná dívka mi změnily celý život a poodhalili jedinou jistotu světa, po které jsem podvědomě toužil, ale nedokázal si to přiznat.

Bývalo zvykem, že se v teplé podzimní dny sešlo pár rodin z vesnice a sbíraly se hrozny na vinicích, jablka v sadu a brambory na poli. Vždy jsme si užili spoustu legrace a strávili veselé chvílky s kamarády, na které jsme pak celou mrazivou nepřejícnou zimu vzpomínali.

Završením celého dne bývalo posezení u táboráku. To jsem měl nejradši. Posedali jsme si okolo ohně na studené kameny a zpívali jsme písně, vykládali si strašidelné historky a opékali brambory v ohni. Plameny příjemně rozehřívaly unavené tělo a jiskřičky vyslané ke hvězdám vyvolávaly pocit ukrytého tajemství.

V ten kouzelný večer vedle mě usedla Eliška a já si až tehdy uvědomil, jak nádherně zpívá. Poznal jsem, že miluje hudbu. To napětí, vzrušení a rozkoš, kterou v ní vyvolává. Měla ráda první tóny, s kterými přichází očekávání. Líbilo se jí postupně poznávat příběh, s nímž dynamika graduje. Vždy hledala za barvou tónu tajemství a kouzlo, které by mohla skrývat. Nevěřila, že by jediná nota nebyla mimořádná, něčím výjimečná. Každá byla jedinečná a každá ukrývala svoji rozdílnost, různorodost, své vlastní poslání. Každá melodie v ní budila světlo. Spatřovala v hudbě naději, víru, lásku a bezpečí. Spatřovala svět bez utrpení, zkázy a bídy. Svět bez bolesti, bez pomsty, bez ponížení.

Až v tento magický večer jsem si povšimnul, že je moc hezká. Ba ne. Byla víc než to. Díval jsem se na ni a pomalu, s každým nepatrným záchvěvem jejích řas, na povrch vystávaly ingredience utajeného receptu půvabu a krásy. Stíny plamenů a zářících hvězdiček, jež posely oblohu, jí dopadaly na jemnou kůži, která se třpytila jako křišťálová studánka. V modrých pomněnkových očích se odrážela laskavost, dobrota a zranitelnost. Dlouhé kaštanové vlasy měla svázané modrou mašlí. Přes útlá ramena si přehodila teplý svetr. Voněla po vanilce, zázvorovém čaji a hřejivém podzimu. Byla obestřena tajemstvím a nevyřčeným kouzlem.

Hleděl jsem ni a nemohl z ní odtrhnout oči. A když se pak na mě usmála a já se utápěl v jejích dobrotivých očích, které se v záblescích ohně třpytily jako karmínové nebe, uvědomil jsem si, že jsem se zamiloval. Zcela nenávratně a neodvolatelně jsem pro ni ztratil hlavu.

*Vykoukne dvojka, jehličí voní,
jablka, cikorka- to všechno pro ni.*

Jednoho dne vločky všech tvarů a různorodých odlesků pokryly pobledlou zimní krajinu. Když náhle vysvitlo slunce, paprsky vytvářely na omrzlých oknech přenádherné obrazce zamrzlíků. Děti na stráni za vesnicí stavěly sněhuláky, koulovaly se a bruslily na rybníku. Ve vzduchu bylo cítit kouzlo přicházejících svátků, a kde kdo doufal v úsvit naděje, že třeba příští rok bude lépe.

Vločky se sypaly z nebe jedna za druhou a já vzal Elišku na procházku. Držel jsem ji pevně za ruku, a když se zatřásla chladem, jenž se nevítaně vkrádal pod kabát, přitiskl jsem ji k sobě a objímal a hladil po červených líčkách.

Začalo se stmívat. Na potměšlou oblohu se vkradly hvězdy a v záblesku přicházející noci se na nebi zatřpytil kulatý měsíc. Eliščina ruka mě příjemně hrála v dlani a její líbezný hlas podbarvený upřímností, nadějí a darem dobra nádherně zvonil v uších. Smála se a vyprávěla o lákavých knihách, které jí uvízly v paměti. O dětství, které nebylo možno zapomenout.

O vzpomínkách, které si chtěla pamatovat. A o dálkách, které si přála v budoucnu poznat.

Promrzlí až na kost jsme došli k mému domu a já ji pozval dovnitř. Rodiče odjeli na víkend k příbuzným do Prahy a nikdo nebyl doma. Přijala mé pozvání a já se zatetelil blahem, že ještě chvíli budu moci vnímat její zrychlený tlukot srdce a klidný dech s nepatrným odleskem vůně zázvorového čaje.

Zatopil jsem v kamnech a uvařil cikorkovou kávu. Nakrájel jsem jablka a otevřel poslední sklenici jahodové marmelády. Usmívala se, když se zabalila do deky, kterou jsem

přinesl z pokoje. Polínka v kamnech praskala a měnila se v teplo, které navodilo pocit uvolnění a nepopiratelného blaha.

Ukusovala jablko a jednotlivá sousta zapíjela kávou, která byla hořká, ale nám to tak právě chutnalo. Usmála se na mě a já se zahleděl do jejích půvabných pomněnkových očí, které plály jiskřičkami něžnosti a laskavosti, a mně v tu chvíli došlo, že už ji nikdy nebudu milovat tak jako dnes. Jako v tuhle chvíli, v tuhle sekundu, v tuhle vteřinu, v tuhle neobyčejně obyčejnou shovívavou chvíli. Už nikdy ji nevidím tak výjimečnou, křehkou, oddanou a jedinečnou. Už nikdy víc se nebude smát tím tajuplným způsobem podbarveným vzrušením, lákavou obavou a bezmeznou důvěřivostí. Už nikdy víc mi neřekne: „Miluji tě“, a hlas se jí bude nepatrně chvět. Už nikdy mě nepolíbí tak opravdově a upřímně jako dnes. Už nikdy víc v jejich očích nespatřím ukryté kouzlo domova, bezpečí a porozumění. Už nikdy více se jí na tváři nemihne stín hmatatelného strachu a vzájemné jistoty. Už nikdy nebude tak krásná jako dnes.

A tak jsem ji políbil. Jemně a bázlivě a pak odhodlaně a rozhodně. Nechala mě, abych jí rozpustil dlouhé kaštanové vlasy, ještě vlhké a plné záblesků sněhových vloček jako připomínka okolního světa. Šeptal jsem pokorně slova, která jsem nedokázal vyslovit nahlas. Rozepnula mi kostkovanou košili a její jemné doteky a něžná kůže konečků prstů mě příjemně hřály na kůži. Hleděli jsme si do očí, četli si v nich a hledali odpovědi na otázky, které nebylo třeba vyslovovat. Voněla po vanilce, cikorce a hřejivém podzimu. Zavřela oči a víčka se nepatrně zachvěla. Její kůže byla jako samet a stín její siluety v pohasínajícím světle plamínků připomínal křehké tělo tančící víly za rozbřesku. Byli jsme si blíží než kdy dřív a přitom mi přišlo, jako bych ji ztrácel a ve vzduchu se vznášela otázka jejího návratu. Jen ji polapit, držet pevně a nepustit. Ta chvíle vzájemné touhy nám přišla jako záblesk sekundy a zároveň jako věčnost, kterou nebylo možno překlenout.

Fialka rozkvete, trojka je na řadě,

Čekám a čekám, co přineseš, osude.

„Podívej, jak měsíc nádherně září.“ Šeptala mi do ucha zabalená v dece a schoulená v mé náruči. Na kostelní věži právě odbíjela půlnoc a letní vánek příjemně chladil na kůži. Seděli jsme u okna v našem novém bytě, kam jsme se před měsícem společně nastěhovali.

Hladil jsem ji po jemných vláskách a duši mi zaplavoval klid, jistota a pocit konečného vítězství. Vyhrál jsem. Získal jsem ji, a tím se v mém životě uhnízdila i láska, vlídnost, porozumění, bezpečí, splněné sny a nedostatečný pocit vděku, že ji smím mít. Milovat, držet za ruku, smát se jejím vtipům a ráno jí udělat čaj a čekat na to, až se probudí. Pozorovali jsme hvězdy a měsíc v úplňku a čekali na slunce, na další nový den.

Najednou zašeptala: „Co je tvé největší tajemství?“

Podivil jsem se nad touhle otázkou. „Žádné nemám. Všechno o mně víš.“

Zachmuřila se a já znejistěl. „Co se stalo?“

„Víš, já...musím ti něco říct.“ V hlase se jí mihl stín nejistoty a v koutcích oka se zaleskly slzy.

Narovnala se a já ji pohladil po tváři. Chvěla se. Ne zimou, ale strachem z příchodu pravdy, která se se spatřením světla noci stane neodvratnou a nebude již možnost, že by byla jen zlým snem. Podívala se mi do očí a mlčela.

„Já mám jedno tajemství,“ špitla pak, „bojím se ti ho říct. Co když mě pak již nebudeš milovat?“

„Co to říkáš?“ Nelíbila se mi její slova.

Slzy jí stekly po tvářích. „Já ti to ale musím říct, i když je tu možnost, že mě pak již nikdy nebudeš chtít vidět.“

„Ale no tak, Eliško.“

„Ne, prosím, nepřerušuj mě. Vyslechni si jen, co ti chci říct, prosím. Až ti to povím, udělej cokoli, co ti radí srdce. Jestli se stane tvým přáním to, že již se mnou nebudeš chtít mít nic společného, už nikdy ti nezkřížím cestu. Sbalím si věci a odejdu. Pokud budeš tak šťastný, budu šťastná i já.“

Sžírala mě nejistota a nepolapitelný strach.

Zhluboka dýchala a hleděla mi do očí.

„Já jsem zjistila, že mí rodiče nejsou mí rodiče,“ řekla nejistě, „má pravá maminka byla židovka.“ Polykala slzy, které tekly proudem, a v očích měla nejistotu a byla zranitelná jako nikdy dřív. „Doba teď židům nepřeje a já jsem jedna z nich. Maminka mi to řekla, když jsem si přišla pro rodný list poté, co jsi mě požádal o ruku. Já, omlouvám se, ale nemůžu si tě vzít. Ty jsi Čech, bez vyznání. Žádnou nástrahu ti osud do kolébky nedal. Mě ano a já nesnesu pomýšlení, že pokud by se naše životy spojily, že bych dala tvůj život všanc. Ne, to nedovolím. Nemohu si tě vzít. Prosím, pochop to. Omlouvám se. Promiň. Můžeš mi odpustit?“ Šeptala a plakala a já ji pevně objal a přivinul k sobě.

Když se utišila, zahleděl jsem se jí do očí, které se v půlnoční tmě leskly jako bezedná studánka kdesi uprostřed hlubokého lesa, a chtěl, aby pochopila, že žádná z těchto vyřčených slabik nemohla zpřetrhat pouto, kterým jsme propojeni.

„Teď mě dobře poslouchej, pomněnko moje. Láska není o tom, jestli si já vyberu tebe nebo jestli si ty vybereš mě. V lásce jde o to, jestli si ona vybere nás. A my měli to štěstí, že si ukázala zrovna na nás dva. Já tě budu vždycky milovat, za každých okolností, v každou děsivou dobu. Láska, kterou jsem ti dal, nejde vzít zpět. Navždy bude uzamčena v tvém srdci a vždycky bude patřit jen a jen tobě, ať už jsi židovka nebo ne. Nevzdám se tě. Nikdy.“

Políbil jsem ji a ona jen šeptala: „Omlouvám se. Promiň.“

*Kostka se kutálí a čtyřka padne,
frézie voní a pomněnka chřadne.*

„Crr, crr.“

„Filipe?! Někdo zvoní. Můžeš jít, prosím, otevřít? Mám špinavé ruce.“ Volala na mě Eliška.

„Už jdu.“ Neochotně jsem vstal od rozečtených novin.

Cestou ke dveřím jsem nakoukl do kuchyně, kde právě Eliška krájela petržel a radostně si pobrukovala neznámou melodií. Blížilo se poledne a náš byt zaplnila příjemná vůně bramborové polévky a čerstvého chleba, na který jsem včera stál dlouho frontu v obchodě.

Náš život byl poklidný a šťastný a krom pár omezení a zákazů nám pohodové dny nesužovalo nic. Hlad jsme většinou neměli, úsměv nám nezamrzl na tváři a lásky jsme měli na rozdávání. Byli jsme šťastní. Ano šťastní. Bez přetvářky, bez očekávání a bez příkras prachobyčejně šťastní.

Když v tom někdo zazvonil a v jeho vrásčité ruce se chvěl transport do Terezína.

*Pětka je na řadě, zvoneček zvoní,
a chlapec pláče. Pláče pro ni.*

Uběhl rok, co odjela oprýskaným vlakem do stanice nedohledno, a já zůstal v moři plném žraloků sám, bez pomoci a naděje vysvobození. Plakal jsem po nocích a někdy se budil s pocitem, že jsem na ni snad zapomněl. Chodil jsem po bytě a vzpomínal na její nádherný obličej, křehký zjev, ladné pohyby a něžné polibky. Na její dobrotivé srdce a bezelstný pohled na svět. Snažil jsem se rozpomenout na její pomněnkové oči, které se v záblescích ohně třpytily jako karmínové nebe. Na její trošku křivý nos a roztomilé pihy na červených líčkách.

Každé ráno jsem chodíval do jejího pokoje, kde si po nocích četla, šila a žehlila čerstvě vyprané voňavé prádlo. Chvilí jsem váhal u dveří, než jsem vzal za kliku. Když jsem pak vstoupil dovnitř, pohltila mě vůně nasládlé vanilky, cikorkové kávy, zázvorového čaje a hřejivého podzimu. Bral jsem do ruky její knihy, pečlivě složené v poličce u okna, a listoval si jednotlivými příběhy a vzpomínal na to, co mi o každé postavě vyprávěla. Dotkl jsem se její rtěnky na toaletním stolku a uvědomoval si, jak se vždy uměla úchvatně namalovat. Přejel jsem prsty po šicím stroji a pokaždé mě přepadl pocit obdivu, jak dokázala ušít nádherné šaty, které jí záviděla kdekjaká slečna či vdaná paní.

Když jsem se probral jejími věcmi, nasál jejich vůni a hladil její přání, sedl jsem si na zem doprostřed pokoje, zavřel oči a bylo to, jako by stála vedle mě, vískala mě ve vlasech

a vyprávěla o dětech, které si přála se mnou mít.

Když jsem pak oči otevřel, rozhlédl jsem se bedlivě okolo sebe. Její knihy byly stále její knihy, její rtěnka byla stále její rtěnka, její šicí stroj byl stále její šicí stroj, její vůně byla stále její vůně, její pokoj byl stále její pokoj a já doufal, že i její život je stále její život.

Někdy jsem seděl v kuchyni u stolu, na nějž jsem rozložil její fotografie a mluvil jsem k nim, jako by mě Eliška mohla slyšet, vyslechnout a zmírnit vztek, pokoření a bolest, která mě zaplavovala a nechtěla odejít. Rukama jsem rozhazoval a chodil od okna ke dveřím a zase zpátky. Smál jsem se, plakal a přál si, aby mě vyslechla.

„Pamatuješ, jak jsme si slíbili, že spolu budeme navždy? Že budeme mít kops dětí a každé obdarujeme stejnou měrou lásky? Pamatuješ si, že jsi mi řekla, že nikdy neodejdeš a že jsi přísahala, že mi nikdy nezpůsobíš bolest? Nezapomněla jsi? Možná ano. Odešla jsi a už se asi nevrátíš. Nerozloučila ses. Nechtěl jsem, abys mi řekla sbohem. Odjela jsi. Nechala jsi mě tu. Co mám teď dělat? Jak mám žít? Ne, nezlobím se na tebe. Odpusť, jestli si to myslíš. Jen se ptám, proč se nám naše sny nemohly splnit. Co jsme provedli? Čím jsme se provinili? Proč si osud vybral zrovna tebe? Víím, že mi neodpovíš, ale jistě víím, že kdybys tu teď byla namísto mě, kdyby ti po tvářích stékaly hořké slzy samoty a věčného zapomnění, ptala by ses stejně. Byli jsme jedna duše ve dvou tělech. Teď mi jedna půlka chybí a já nevím co dál. Snažím se přežívat. Den po dni, hodinu po hodině, minutu po minutě, vteřinu po vteřině. Vážně se snažím, ale nejsem v tom dobrý. Nedaří se mi to. Kéž bys tu teď byla. Stála bys vedle mě, objala mě, utřela slzy a ujistila, že všechno bude zase v pořádku. Všechno se spraví a svět bude jako dřív. Ale ty tu nejsi, takže vesmír už nikdy nebude dávat smysl. Všechno se musí změnit, přestavět a zbořit. Všichni mi říkají, že život jde dál a že se musím znovu naučit smát. Ale víš co? Mě to bez tebe nejde. A taky se mi ani nechce. Bez tebe ne. Stýská se mi. Prosím, vrať se. Dnes, zítra, za týden, za měsíc, za rok, za dva. Je mi to jedno. Nezáleží na tom kdy. Jen se mi, prosím, vrať. Obejmu tě a víím, že v tu chvíli se nemilosrdný čas zastaví a my najdeme nový cíl cesty, na které jsme zabloudili. Vrať se, prosím. Vrať se.“

Šestka, chrpa a bezmoc.

Osude, kdy přijde pomoc?

Válka skončila a Eliška stále nikde. Na ulicích se slaví, všude zní smích a veselí. Zlo, nenávisť, pokoření a chamtivost se schovaly, kdo ví kam. Lidé se vracují, nacházejí své domovy, nebo to, co po nich zbylo, a hledají jistotu tam, kde ji ztratili. Kde jsi ty, Eliško? Proč ses ještě nevrátila?

Uběhl půl rok od té doby, co vojáci složili své zbraně, a já moji pomněnku stále hledám a nenacházím. Každé ráno se budím s pocitem plané naděje, že se objeví ve dveřích s

ušmudlaným kufříkem v rukou a s pošramoceným úsměvem na tváři. Co když ji už ale nikdy neuvidím? Co pak zbude? Zůstane něco?

Jednoho podzimního večera mi přišel dopis. V nažloutlé ušmudlané obálce, ozdobené modrým razítkem a nápisem „ghetto Terezín“, ležel vzorně přehnutý lístek papíru. V horním růžku se tísnilo datum loňského roku a ruce se mi chvěly, když mi oči těkaly po rozostřeném písmu adresy. Musel jsem chvíli zhluboka dýchat a rozehnat slzy, jež zakalily můj zrak. Když jsem se vzpamatoval, pocit úleku vystřídal nevědomí a strach a zároveň naděje a povzbuzení. Netrpělivě jsem list papíru rozevřel a četl řádky psané rozechvělým písmem a zkrápěné stopami slz.

Můj nejdražší Filipe,

každou vteřinu na tebe myslím a přemýšlím, jak se asi máš a co právě děláš. Moc se mi stýská. Doufám, že nezapomínáš zalévat květiny a že ses už konečně naučil prát. Nemám moc času psát, ale je tu něco, co ti musím říct. Ať už pro nás válka dopadne jakkoliv, prosím, měj vždy na paměti tento dopis a nezapomeň, že navždy v tvém srdci je uschována má láska, kterou jsem ti dala a na oplátku v mé duši je ukryta ta tvá, kterou jsi mě obdaroval.

Můj milý, pokud se nevrátím, nauč se, prosím, odpouštět. Nezapomeň, jen prosím odpusť. Odpusť mně, odpusť sobě, odpusť světu. Nepřestaň mne milovat, ale neboj se znovu zamilovat. Neplač pro mě, ale nezakazuj si slzy. Usmívej se, ale neutíkej od bolesti. Miluj svět a on bude na oplátku milovat tebe. Za mě. Dluží mi to, víš.

S láskou navždy tvá

Eliška

Plakal jsem. Nezakazoval jsem si slzy. A pak přišlo odpuštění. Ve chvíli, kdy jsem po něm nejméně lačnil a přišlo pochopení, ve chvíli, kdy jsem je chtěl nejvíce popírat.

Kostka již nemá co nabídnout,

květiny rostou

a pomněnky nevadnou.

Končil rok 1946. Eliška tu stále nebyla a já se pomalu začínal smiřovat s možností, že se nevrátí. Došlo mi, že až dokáži plně pochopit tuto skutečnost, tak teprve pak dokáži přijmout i to, že ji třeba jednoho dne znovu uvidím, obejmou, políbím a ucítím její vůni, která nyní pomalu bledne, vyhasíná a mizí, ale po které navždy zůstane stopa, již nebude možno smýt.

Jednoho prosincového odpoledne vločky všech tvarů a různorodých odlesků pokryly pobledlou zimní krajinu. Když náhle vysvitlo slunce, paprsky vytvářely na omrzlých oknech přenádherné obrazce zamrzlíků. Děti na stráni za vesnicí stavěly sněhuláky, koulovaly se a bruslily na rybníku. Ve vzduchu bylo cítit kouzlo přicházejících svátků a kdekdo doufal v úsvit naděje, že třeba příštího půl století bude lépe.

Vločky se sypaly z nebe jedna za druhou a já teple oblečen bloudil zasněženou krajinou. Vzpomněl jsem si, jak jsme s Eliškou chodívali na dlouhé procházky. Držel jsem ji pevně za ruku, a když se zatřásla chladem, jenž se nevíтанě vkrádal pod kabát, přitiskl jsem ji k sobě a objímal a hladil po červených líčkách.

Začalo se stmívat. Na potemnělou oblohu se vkradly hvězdy a v záblesku přicházející noci se na nebi zatřpytil kulatý měsíc. Eliščina ruka mě tehdy příjemně hřávala v dlani a její líbezný hlas podbarvený upřímností, nadějí a darem dobra nádherně zvoníval v uších. Smála se a vyprávěla mi o lákavých knihách, které jí uvízly v paměti. O dětství, které nebylo možno zapomenout. O vzpomínkách, které si chtěla pamatovat. A o dálkách, které si přála v budoucnu poznat.

Promrzlý až na kost jsem došel k domu mých rodičů. Zůstal jsem stát na druhé straně ulice a pozoroval v okně v odrazu světla svíce matčinu siluetu. Vzpomněl jsem si na jeden večer, kdy jsem tu před domem stál s Eliškou a pak jsem ji vzal dovnitř, jedli jsem jablka a jahodovou marmeládu a zapíjeli to hořkou cikorkovou kávou. Ten večer, ta neobyčejně obyčejná shovívavá chvíle, se stala nádhernou vzpomínkou, která hřeje u srdce a která mi vykouzlí úsměv na tváři ještě dnes.

Sledoval jsem stíny za oknem a jako bych slyšet praskat polínka dříví v kamnech, jež se měnila v teplo, které navodilo pocit uvolnění a nepopíratelného blaha. Zavřel jsem oči a v tu chvíli ta neopakovatelná noc neslyšným krokem prošla okolo mě. Viděl jsem opět moji pomněnku tak výjimečnou, křehkou, oddanou a jedinečnou jako tehdy v noci. Smála se opět tím tajuplným způsobem podbarveným vzrušením, lákavou obavou a bezmeznou důvěřivostí. Říkala: „Miluji tě“, a hlas se jí nepatrně chvěl. Políbila mě tak opravdově a upřímně. V jejich očích jsem spatřil ukryté kouzlo domova, bezpečí a porozumění. V její tváři se mihl stín hmatatelného strachu a vzájemné jistoty. Byla zase tak krásná jako tehdy a mně v tu chvíli došlo, že už ji nikdy nebudu milovat tak jako tamtu noc.

Srdce mi bilo v souladu s porozuměním, a když jsem pak otevřel oči, vločky se stále sypaly z nebe jedna za druhou a v záři pouliční lampy se vyjímal jedinečnost a výjimečnost každé z nich. Chtěl jsem již odejít a vykročit vstříc novým zítřkům, když v tom se ve třpytivém sněhovém odlesku svitu lampy znenadání objevil záblesk její siluety. Laskavé pomněnkové oči se vpily do těch mých, plných úžasu, a v tu chvíli jsme si byli blíží než kdy dřív a přitom mi

přišlo, jako bych ji ztrácel a ve vzduchu se vznášela otázka jejího návratu. Jen ji polapit, držet pevně a nepustit.